MEMO

Aan	:	Kerngroep Binnensport Ruurlo
Van	:	Krijno van Vugt, Marrit Zoet
Betreft	:	Binnensportaccommodaties Ruurlo
Datum	:	18 juli 2019

1. AANLEIDING EN VOORAFGAAND PROCES

Na een succesvolle afronding van de privatisering van de buitensport is de gemeente Berkelland aan de slag gegaan met de vernieuwing/privatisering van de binnensportaccommodaties. In de kern Ruurlo gaat het daarbij om de vernieuwing/privatisering van de sporthal 't Rikkenhage (bouwjaar 1978) en de gymzaal Schoolstraat (bouwjaar 1958). Beiden zijn inmiddels ouder dan 40 jaar en technisch en functioneel verouderd. De beide voorzieningen voldoen al geruime tijd niet meer aan de sporttechnische eisen.Zowel de gymzaal als de sporthal hebben te kleine afmetingen om op verantwoorde wijze de diverse sporten te kunnen geven.

In juli 2017 is er door de werkgroep binnensportaccommodaties Ruurlo (een afvaardiging van de huidige gebruikers) een presentatie gehouden tijdens de 'College on Tour' over de actuele situatie van 'hun' binnensportaccommodaties. In het vervolg op deze presentatie heeft de kerngroep, bestaande uit een afvaardiging van de werkgroep en de gemeente, een plan van aanpak opgesteld met als doelstelling de binnensportaccommodaties in Ruurlo toekomstbestendig te maken wat betreft kwaliteit, kwantiteit, beheersbaarheid en duurzaamheid. Hiertoe heeft de kerngroep een verkenning uitgevoerd om inzicht te krijgen en geven in het actuele beeld van het onderhoud en de huidige en toekomstige behoefte aan binnensport[1]. In deze verkenning werden knelpunten geconstateerd met betrekking tot het gebruik en capaciteit, de functionaliteit en maatvoering, de staat van onderhoud en exploitatie en de gevolgen hiervan voor de sportverenigingen.

Op basis van deze verkenning is geconcludeerd dat de sporthal en de gymzaal kwalitatief en kwantitatief niet meer voldoen aan de huidige sporttechnische eisen. Daarnaast was en is er sprake van een capaciteitsvraagstuk; de huidige capaciteit is onvoldoende om de huidige activiteiten van de diverse verenigingen uit te voeren. Met name de gymnastiekvereniging moet voor bepaalde activiteiten uitwijken naar grotere voorzieningen elders (veelal op relatief grote afstand). Er is op basis van de huidige activiteiten sprake van een behoefte van 5 zaaldelen voor de binnensport in Ruurlo, waarvan er 4 beschikbaar zijn in Ruurlo (1 te kleine gymzaal en eveneens 3 kleine zaaldelen in de sporthal). Voor de overige activiteiten moet uitgeweken worden naar locaties elders. Er is geen ruimte voor het concentreren van alle binnensportactiviteiten in Ruurlo, hetgeen ook betekent dat de verenigingen geen mogelijkheid tot uitbreiding van hun sportaanbod hebben in de huidige sportvoorzieningen (tenzij gekozen wordt op zeer incourante tijdstippen).

[1] Resultaten verkenning 'toekomstbestendige binnensportaccommodaties Ruurlo', 27 februari 2018.

Om te komen tot verbetering van de binnensportaccommodaties heeft de kerngroep 7 mogelijke oplossingsscenario's voorgesteld, die door de werkgroep en de kerngroep zijn besproken. Dit heeft geleid tot een drietal voorkeursscenario's met een zekere prioritering. Belangrijk hierin is de afweging of een investering in de bestaande accommodaties rendabel is in relatie tot de gemeentelijke doelstellingen op het gebied van duurzaamheid (de gemeente wil in 2030 energieneutraal zijn).

Op basis van de verkenning heeft de kerngroep geadviseerd voor 3 scenario's een diepgaander haalbaarheidsonderzoek te doen. Met deze 3 voorkeursscenario's wordt tegemoet gekomen aan het capaciteitsvraagstuk van de binnensportverenigingen in Ruurlo en de sporttechnische gebreken van de huidige zalen.

Het college van burgemeester en wethouders heeft kennis genomen van de verkenning en ingestemd met het uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek van de drie voorkeursscenario's. Hiervoor zijn middelen beschikbaar gesteld en is M3V geselecteerd dit haalbaarheidsonderzoek uit te voeren.

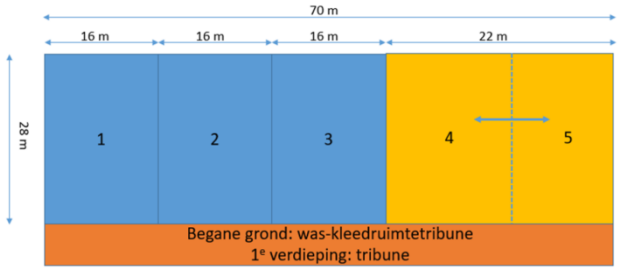
De drie voorkeursscenario's zijn in de volgende paragraaf weergegeven.

2. VOORKEURSSCENARIO'S KERNGROEP

De kerngroep heeft drie voorkeursscenario's vastgesteld met de volgende prioritering:

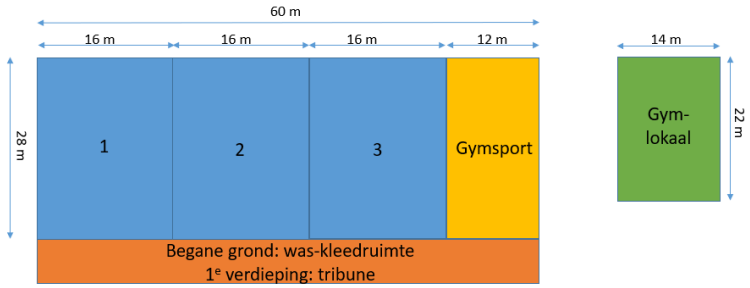
Scenario 1: Sporthal (scenario 7 in de notitie Verkenning binnensport Ruurlo)

In dit scenario heeft de sporthal een afmeting van 28 x 70 x 9 meter. Het betreft hier 5 zaaldelen waarvan er 1 is ingericht met een gymsportinrichting.

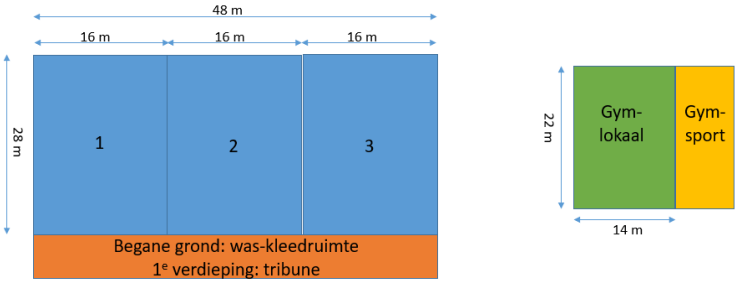
Scenario 2: Sporthal + aanbouw gymsport, gymzaal (scenario 5 Verkenning)

De sporthal heeft in dit scenario een afmeting van 28 x 48 x 7 of 9 meter exclusief een aanbouw voor de gymsport van 12 x 28 meter. Het gymlokaal heeft eensportvloerafmeting van 14 x 22 x 5,5 meter.

Scenario 3: Sporthal, gymzaal + aanbouw gymsport (scenario 4 Verkenning)

In scenario 3 heeft de sporthal een afmeting van 28 x 48 x 7 meter en is in 3 zaaldelen in te delen. Het gymlokaal heeft een sportvloerafmeting van 14 x 22 x 5,5 meter en heeft daarnaast een aanbouw voor de gymsport.

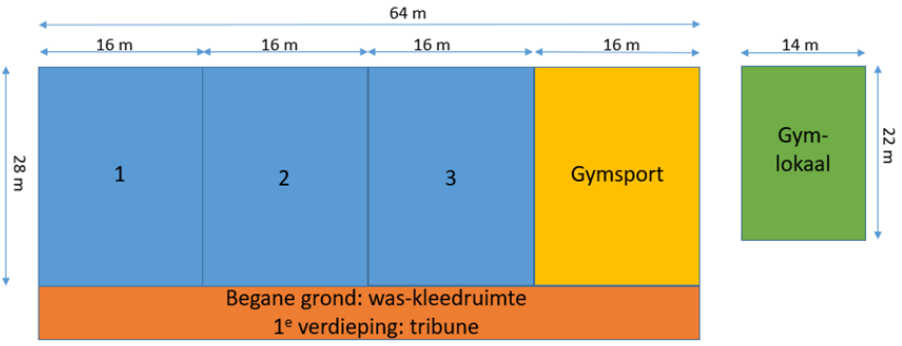
In scenario 1 vinden alle activiteiten plaats in een nieuwe sporthal. De oude gymzaal kan worden afgestoten (investeringen hierin kunnen achterweg blijven). De scenario's 2 en 3 verschillen wat betreft de aanbouw voor de gymsport. In scenario 2 wordt dit bij de sporthal gerealiseerd, in scenario 3 bij de gymzaal.

Het College van burgemeester en wethouders heeft besloten hier verder onderzoek naar te doen en M3V hiertoe de opdracht te geven. M3V heeft in overleg met de kerngroep het haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd en diverse analyses gemaakt ten behoeve van de vernieuwing van de binnensport in Ruurlo. In januari 2019 zijn de resultaten van dit haalbaarheidsonderzoek gepresenteerd en besproken met de kerngroep.

3. CONCEPT EINDADVIES M3V BINNENSPORT RUURLO (JANUARI 2019)

Op basis van de analyse van diverse informatie en het overleg met betrokkenen (gemeente en sportverenigingen) is in de "Concept-rapportage haalbaarheidsonderzoek binnensportaccommodaties Ruurlo" geadviseerd een sporthal te realiseren die bestaat uit een vloeroppervlak van totaal 28 x 64 meter (bestaande uit vier zaaldelen: 4 keer een zaaldeel van 28 x 16 meter). Dit vloeroppervlakte is exclusief de aanvullende ruimten, maar betreft de benodigde ruimte voor de diverse speel-/sportvelden (de functionele vloeroppervlakte voor de binnensport).[2]

[2] Voor dit scenario zijn nog diverse andere scenario's verkend waaronder o.a. een scenario met een vierde zaaldeel van 12 x 28 meter

In de concept-rapportage is aangegeven dat wat betreft de hoogte 7 meter volstaat, maar dat de RGV een hoogte van 9 meter wenst i.v.m. het trampolinespringen.

Wat betreft de locatie is geadviseerd de nieuwe sporthal te realiseren op de locatie aan de Nieuwe Weg. Realisering van deze sporthal op de huidige locatie is ruimtelijk niet mogelijk. Naast de nieuwe sporthal blijft de gymzaal aan de Schoolstraat, nabij de Kerst Zwartschool, vooralsnog gehandhaafd. Wanneer sprake is van toekomstige besluitvorming over de Kerst Zwartschool kan de positie van de gymzaal ook heroverwogen worden.

De voorgestelde sporthal heeft een bruto vloeroppervlakte (BVO) van circa 3.245 m². Dit is inclusief alle benodigde ruimtes als berging, kleed- en wasruimtes, horeca, verkeersruimtes en overige ruimtes. Enkele onderdelen hiervan (bv. onderdeel horecavoorzieningen) kunnen eventueel op een verdieping gerealiseerd worden zodat er rekening moet worden gehouden met een voetprint van zo'n 3.000 m². Voor wat betreft het parkeren dient er rekening gehouden te worden met een benodigd aantal van circa 80 parkeerplaatsen en een oppervlak van circa 2.000 m². De te verwachten investering bedraagt circa € 7,1 miljoen inclusief de bijkomende kosten en BTW.

Met deze nieuwe sportvoorziening zou voldaan kunnen worden aan de toekomstige behoefte van de diverse sportverenigingen. Daarnaast wordt de capaciteit van de gymzaal ook (nog) ingezet voor RGV.

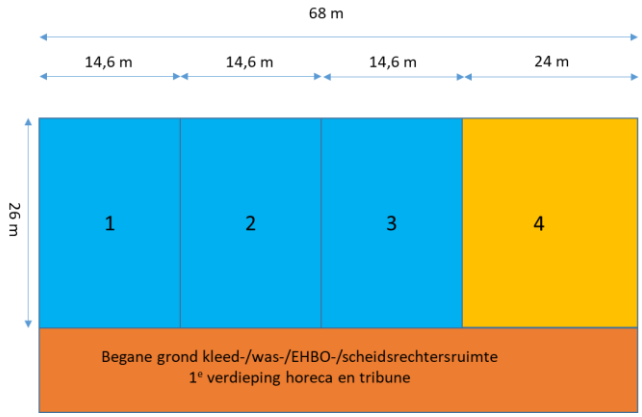
4. VOORSTEL TOT WIJZIGINGEINDADVIES BINNENSPORT RUURLO

Op 29 januari 2019 is de concept-rapportage besproken in de kerngroep. De bespreking heeft geleid tot een aantal amenderingen:

a. Versmalling van de diepte van het zaaldeel. In plaats van 28 meter is afgesproken uit te gaan van 26 meter.
b. Versmalling van 3 zaaldelen en verbreding van 1 zaaldeel. Voor 3 zaaldelen wordt de breedte aangepast naar circa 14,6 meter in plaats van 16 meter en voor 1 zaaldeel wordt de breedte aangepast naar 24 meter in plaats van 16 meter. Deze vergroting maakt het mogelijk dat de zaaldelen gelijktijdig gebruikt kunnen worden door de RGV enerzijds en de volleybal-, handbal- of zaalvoetbalvereniging anderzijds. Wanneer sprake zou zijn van 1 zaaldeel van 16 x 28 t.b.v. de RGV zou zij altijd nog (een deel van) een tweede zaaldeel nodig hebben waardoor dit belemmerend is voor het sporten van de volleybal-, handbal- of zaalvoetbalvereniging.

Wanneer 1 zaaldeel vergroot wordt, kunnen er gelijktijdig sportactiviteiten plaatsvinden van de RGV én de handbal-, zaalvoetbal- of volleybalvereniging.

c. Wijziging van de hoogte zaaldeel 26 x 20 meter van 7 meter naar 9 meter. In verband met het door de RGV aangeboden trampolinespringen is de hoogte gewijzigd. Gezien het niveau waarop trampolinespringen plaatsvindt is meer hoogte vereist.

Met dit voorstel tot wijziging is sprake van een sporthal met een sportvloer van 26 x 68 meter. Deze sporthal bestaat uit 3 zaaldelen voor de diverse sportverenigingen van in totaal 26 x 44 meter x 7 meter en een zaaldeel van 26 x 24 x 8 meter dat gebruikt wordt door hoofdzakelijk RGV (maar dat ook gebruikt kan worden door/voor andere verenigingen en activiteiten). Er is geen sprake van afgescheiden zaaldelen (wellicht wel flexibele tussenwanden). In dit voorkeursscenario isgeen sprake van een vaste inrichting en zogenaamde (af te dekken) valbak voor de turnsport.

Het voorstel tot wijziging op het voorkeursscenario leidt wat betreft de afmetingen tot verschillen maar wijzigt de totale oppervlakte niet aanzienlijk. In plaats van een speel-/veldoppervlakte van 1.792 m^2 is door de wijziging sprake van een speel-/veldoppervlakte van 1.768 m^2, een verschil van 24 m^2 minder.

		Breedte	Lengte	Speeloppervlakte
1	Voorkeurscenario	28	64	1792
2	Voorstel tot wijziging	26	68	1768
Verschil				24

De voordelen van het voorstel tot wijziging zijn:

- Er wordt voldaan aan de ruimtebehoefte van alle verenigingen; alle zaaldelen blijven multifunctioneel inzetbaar.
- Alle binnensport kan plaatsvinden in één voorziening die voldoet aan de hedendaagse sporttechnische vereisten. Ook al het bewegingsonderwijs kan hier plaatsvinden.
- De gymzaal Schoolstraat kan op termijn worden afgestoten; er hoeft niet meer geïnvesteerd te worden.

In de concept-rapportage die 29 januari is besproken is in hoofdstuk 7 een ruimtelijk en functioneel PvE opgesteld. De totale ruimtebehoefte van een sporthal met vier zaaldelen. Inclusief alle bijkomende ruimten en horecavoorzieningen is de totale ruimtebehoefte geraamd op circa 3.245 m^2 BVO. Het voorstel tot wijziging sportvloer van 28 x 64 naar 26 x 68 leidt tot een geringe

vermindering van de vloeroppervlakte met 24 m^2 functioneel vloeroppervlakte. De verwachting is dan ook dat het totaal aantal m^2 BVO voor beide varianten ongeveer gelijk zal zijn en iets meer dan 3.200 m^2 BVO zal bedragen.

5. ACTIVITEITEN FEBRUARI – APRIL 2019

Bovenstaand advies voor een sporthal met een zaal van 26 x 68 is besproken met de portefeuillehouder (11 maart 2019) en in het college van burgemeester en wethouders. Naar aanleiding van de aanpassing en bestuurlijk overleg met de portefeuillehouder bleek dat het (vooralsnog) bestuurlijk niet haalbaar is te komen tot het gewenste voorkeursscenario. Hoewel er nog geen sprake is van bestuurlijke besluitvorming sprak het college een voorkeur uit voor nieuwbouw op de huidige locaties van sporthal 't Rikkenhage ende gymzaal aan de Schoolstraat. Over de capaciteit heeft het college geen uitspraak gedaan. Het college heeft wel aangegeven geen investeringen te doen in sport specifieke voorzieningen voor de turnsport.

Op basis van deze richtinggevende uitspraken heeft een aantal aanvullende verkenningen plaatsgevonden (memo M3V 18 maart 2019). Dit betrof vooral ruimtelijke verkenning waarbij gekeken is naar de locaties 't Rikkenhage en Zwembad De Meene.

- ***'t Rikkenhage***

Realisering van het voorkeursscenario – een sporthal met een zaal van 26 x 68 meter (4 zaaldelen) – kan niet worden gerealiseerd op de locatie 't Rikkenhage.
Uitgaande van een sporthal met drie zaaldelen en een oppervlakte van het speelveld van 26 x 44 (3 x 26 x 14,6 meter) is geconcludeerd dat realisatie hiervan op de locatie 't Rikkenhage ruimtelijk gezien wel mogelijk is waarbij de benodigde parkeercapaciteit wel aandachtspunt is. Nadeel van deze optie is dat er gedurende langere periode kostbare tijdelijke voorzieningen nodig zijn. Daarnaast is het capaciteitsvraagstuk hierin alleen opgelost wanneer de gymzaal aan de Schoolstraat wordt gerenoveerd en uitgebreid.

- ***De Meene***

Ruimtelijk gezien is inpassing van een sporthal met een zaal van 26 x 44 of 26 x 68 meter technisch gezien mogelijk. Er is voldoende ruimte deze in te passen op de locatie. Het bestemmingsplan zal moeten worden aangepast. Niet ondenkbeeldig is dat wijziging van het bestemmingsplan procedureel complex is vanwege de ligging aan een woonwijk. Dit vraagt een goede stedenbouwkundige studie/inpassing wanneer dit scenario verder wordt uitgewerkt.

- ***Gymzaal Schoolstraat***

Een eventuele vergrote gymzaal – kan niet worden gerealiseerd op de huidige locatievanwege stedenbouwkundige en verkeerskundige aspecten(geringe parkeerruimte en de verwachte complexe wijziging van het bestemmingsplan).

De algemene conclusies n.a.v. de verkenningen zijn:

- een nieuwe sporthal met 3 zaaldelen op de huidige locatie 't Rikkenhage is ruimtelijk haalbaar;
- een nieuwe sporthal met 4 zaaldelen op de huidige locatie 't Rikkenhage is ruimtelijk niet haalbaar;
- een vergrote gymzaal op de locatie Schoolstraat is ruimtelijk niet inpasbaarvanwege onvoldoende parkeerruimte en bestemmingsplan;
- een nieuwe sporthal met alleen 3 zaaldelen lost het capaciteitsvraagstuk niet op;
- de locatie De Meene biedt ruimtelijk mogelijkheden voor zowel een sporthal met een zaal van 26 x 44 als een sporthal van 26 x 68 meter. Vanwege de situering nabij een woonwijk vraagt de inpassing de nodige aandacht.

6. VOORKEUR COLLEGE

Naar aanleiding van bovenstaande activiteiten heeft het college van burgemeester en wethouders werkgroep Binnensport Ruurlo op 29 april 2019 schriftelijk geïnformeerd. Het college heeft in deze brief een voorlopige locatievoorkeur uitgesproken voor realisatie van nieuwbouw op de bestaande binnensport locaties. Een eventuele alternatieve locatie zou het gebied rondom zwembad De Meene kunnen zijn.Deze voorlopige voorkeur betekent concreet dat 3 mogelijke locaties in beeld zijn:

1. Combinatie locaties 't Rikkenhage & De Meene
   a. een nieuwe sporthal op de locatie 't Rikkenhage met 3 zaaldelen(afmetingen van speelveld 26 x 44 x 7) en een nieuwe gymzaal^{+}(1 zaaldeel) op de locatie De Meene (24 x 26 x 8);
   b. een nieuwe sporthal op de locatie De Meene met 3 zaaldelen (afmetingen van speelveld 26 x 44 x 7) en een nieuwe gymzaal^{+} (1 zaaldeel) op de huidige locatie 't Rikkenhage;
2. Locatie De Meene
   een nieuwe sporthal met 4 zaaldelen op de locatie De Meene (afmetingen van speelveld 26 x 44 x 7 + 26 x 24 x 8);
3. Locatie Nieuwe Weg
   een nieuwe sporthal met 4 zaaldelen op de locatie Nieuwe Weg (26 x 44 x 7 + 26 x 24 x 8).

7. VERVOLG

In het gesprek met de kerngroep en de wethouder op 5 juni 2019 kwam het capaciteitsvraagstuk aan de orde.Aanleiding waren de recente cijfers uit de 'Voortgangsrapportage demografische ontwikkelingen Berkelland' en de hierin gesignaleerde daling van het aantal inwoners. Op basis hiervan heeft het college zorgen uitgesproken over het realiseren van een voorziening waarbij over een aantal jaren sprake is van leegstand als gevolg van een krimpende bevolking en derhalve vermindering van het aantal leden van de sportverenigingen. De vraag is in hoeverre een dergelijke voorziening dan ook duurzaam exploitabel is in een omgeving van demografische krimp en wellicht daling van het aantal leden en daarmee het gebruik van de voorzieningen. Dit vraagt om een nadere onderbouwing voor de nieuwe gymzaal^{+}. Deze vraag wordt opgepakt door RGV.RGV brengt in beeld wat de keuze tussen gymzaal^{+} en gymzaal concreet betekent voor hen[3].

[3] Zie bijlage 1

In het overleg van 5 juni 2019 kwamen ook verschillende beelden naar voren met betrekking tot maatvoering, zaaldelen en hoogte. Op 4 juli 2019 hebben wij dit memo in de kerngroep besproken en afgesproken dat we deze op 22 juli 2019 bespreken met de wethouder. Op basis hiervan zullen wij het project afronden.

8. CONCLUSIES

Nader in te vullen op basis van het overleg met de wethouder op 22 juli 2019.
Een overzicht van de geraamde kosten per scenario wordt vrijdag 19 juli 2019 nagezonden.

BIJLAGE 1. VISIE RGV OP GYMZAAL+

Intro

Uit het Kerngroep overleg van 28/11/2018 is een vraag voor RGV geformuleerd die betrekking heeft op de minimale afmetingen van de benodigde speciaal voor RGV bestemde zaalgrootte. Dit is middels een schrijven van januari 2019 toegelicht. Hieronder volgt een samenvatting.

Uitgangspunten

Het 1e uitgangspunt is dat de Gymzaal aan de Schoolstraat naar de huidige standaarden wordt gebracht en daarmee voor de komende 10 jaar door de scholen KerstZwart en Wonderwijs en RGV recreanten gebruikt kan worden. Er hoeft slechts minimaal geïnvesteerd te worden in deze verouderde voorziening.
Het 2e uitgangspunt is dat RGV geen gebruik maakt van de andere zaaldelen om de overige sportverenigingen niet in de weg te zitten zodat ook zij de gewenste uitbreiding qua trainingsuren kunnen realiseren.
Andere uitgangspunten zijn de wensen van sporters en trainers qua groei in trainingsuren, het terugdringen van de extern gehuurde ruimtes in Deventer, Rijssen, Winterswijk de impact van de vergrijzing op RGV, de veiligheid van de sporters, de verdeling van toestellen over de locaties, het maximum aantal sporters per zaaldeel en dat de jeugd tot 16 jaar niet later dan 20:00 uur in de avond mag trainen.

Uitwerking

Om tot een optimale bezetting maar ook veilige invulling van gewenste trainingsuren per RGV discipline (turnen, acrogym, trampolinespringen en gym) te komen is het niet haalbaar om in één zaaldeel drie of meer disciplines te plannen. Er kunnen per zaaldeel maximaal 30 – 35 sporters tegelijk sporten wat neerkomt op **maximaal twee disciplines**. Ter indicatie; in de huidige sporthal zijn er nu ook maximaal twee disciplines tegelijkertijd aan het sporten verdeeld over de gehele hal en dat levert soms al problemen op qua ruimte en geluid.

Trainers en technische commissie hebben opnieuw naar de 2020 planning en indeling gekeken en deze aangepast zodat er max. twee disciplines aan het trainen zijn. Daarbij is het voor speciaal voor RGV bestemde zaaldeel in de nieuwe sportvoorziening op alle dagen van de week van 15:30 tot eind van de avond voor ruim 90% bezet door twee disciplines. Op zaterdagochtend maakt RGV ook nog gebruik van deze ruimte.
Dit betekent dat er op de zaterdagmiddag en gehele zondag nog mogelijkheden voor RGV (organiseren van wedstrijden) dan wel andere turnverenigingen in de omgeving is om de ruimte af te huren om zodoende **extra inkomsten** te generen.

De 4e discipline, gym welke over het algemeen minder toestellen nodig heeft, zal in deze situatie, net zoals nu overigens, voor 15 uur in de avond van de Gymzaal aan de Schoolstraat gebruik maken.
Ook is er bij diverse andere verenigingen informatie opgehaald over minimale afmetingen bij het aantal toestellen en sporters zoals in de nieuwe 2020 planning weergegeven wordt. Het is meteen duidelijk geworden dat het speciaal voor RGV bestemde zaaldeel van **16x28** qua oppervlakte vergeleken met de planning in combinatie met de uitgangspunten **veel te klein** is maar dat een zaaldeel van zaaldeel van 24x28 (+50%) een perfect fit zou zijn. Ook een, inmiddels sterk verkleinde blokkenbak, is hierin meegenomen.
Wel dient opgemerkt te worden dat de flexibiliteit qua planning van het speciaal voor RGV bestemd zaaldeel op maandag tot vrijdag na 15:30 uur vrijwel nihil geworden is en dit deel **vrijwel volledig bezet** is.
Uiteraard hoeft RGV in deze situatie, zoals nu, **geen gebruik** meer te maken **van de huidige externe trainingsfaciliteiten in Deventer, Rijssen, Winterswijk of Heerenveen**. Dit betekent dat er dan ook geen extra inzet en kosten van de ouders van de sporters gevraagd hoeft te worden ten aanzien van vervoer.

Conclusie

Alle uitgangspunten qua behoefte, planning en veiligheid meenemende is de afmeting van 16x28 voor het speciaal voor RGV bestemd zaaldeel van 16x28 niet haalbaar. Bij een afmeting van 24x28 zijn de plannen van RGV wel realiseerbaar. Zonder gebruik te maken van de drie overige zaaldelen zal er nog wel gebruik moeten worden gemaakt van de verouderde voorziening aan de Schoolstraat. Indien dit niet gewenst is zal de planning van het speciaal voor RGV bestemde zaaldeel nog verder in elkaar geschoven moeten worden en verdwijnt de flexibiliteit in deze ruimte qua uitbreiding. Daarnaast zal er voor een aantal uren per week gebruik moeten worden gemaakt van één van de overige zaal delen echter een 1e inschatting leert dat dit geen grote problemen voor de andere sportverenigingen zou moeten opleveren. Maar ook hier zal de flexibiliteit verder afnemen.